

กั๊ก กั๊ก สภาพล่อง :Liquidity Trap

ดร.ปิยะศักดิ์ มานะสันต์

ทศวรรษแห่งวิกฤติ: - - ผลการค้นหาค้นหาของ Google Books

<https://books.google.co.th/books?isbn=6167008248>

ขอหยิบยกบทบทความของดร. วรัญญ์ สุจิตร์พันธ์พงศ์

กิตตินันต์พิศสุวรรณ

นักวิชาการอิสระ

coachphetnj@gmail.com

น.ส.ภคมน ประสิทธิ์สัมฤทธิ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่5 ห้อง 937 เลขที่ 21
เสนอ อาจารย์ ประพิศ ฝาคำ วิชา ส32102 เศรษฐศาสตร์
ภาคเรียนที่2 ปีการศึกษา 2556 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา

ให้เครดิตน้องเค้าครับ เพราะน้องเรียบเรียงไว้อย่างดี

น้องหนูถ้าติดครูได้ ครูจะรางวัล หนูแก่มาก

วันนี้เขียนมันส์เลย ใต้เรื่องเป็นเรื่องตายนี ชอบนัก ฉบับหน้าเจอกันครับ ยังมีอีก หน้าผา
ทางการเงิน ..อะไร วันเดีอนดับ

เอเอออออ วันนี้เป็นวันอะไร เจอแต่คนแก่ง ดร.ปิยะศักดิ์ มานะสันต์ ท่านเคยสอนนโยบาย
การเงินและการคลังที่ มศว ตัวท่านตอนอยู่กระทรวงการคลังนี้และครับ แต่ปัจจุบันเห็นชื่อ
แว็บๆ อยู่ธนาคารเกียตินาคิน นะครับ เจ้าของหนังสือ “รากเหง้าของปีศาจ”

ใครได้ดูละครมัยยครี ครี ผมก็ไม่ได้ดู ยิ่งกลับมาเป็นกรรมการลูกจ้างรายวัน ยิ่งไม่ได้ดู
กลับมาก็ต้องทำงานเสริม(งานกลางคืน) เกิดจากวิกฤติต้มยำกุ้งนี้ละครับท่าน (คุณหม่อม แคท
ลียา) ล่าสุด น่าจะเป็นน้องใหม่ดาวิกานะครับ ถ้าจำไม่ผิด นางเอกทำงานอยู่ในบริษัทเงินทุน
หลักทรัพย์ แล้วสมัยก่อนนะครับ จำโบนัสที่ ชื่อบ้านชื่อรถได้เลย โบนัสดี เงินดี ทำงานเกิด
วิกฤติต้มยำกุ้ง ตกงาน ทำงัยต่อ นางเอกกะเพื่อนอีกคนหนึ่ง เอาเสื้อผ้ามาขาย (จนเราได้ยิน
คำว่า เปิดท้ายขายของ) ไม่คล่องเพชรเกษมนะ อานดี ๆ พอ พอ พอ ไม่อยากยุ่งเรื่องเหล่านี้เลย
แต่ถ้าคุยเรื่องเศรษฐกิจ มันก็ไปไม่ได้ที่ไม่กล่าวถึงเลย เพราะอะไร สังคม เศรษฐกิจ

การเมือง มันต้องเป็นเส้นขนาน ปลาย ๆ เดือน พนักงานในบริษัทใหญ่ทำไงครับ โบนัสยังไม่ออกเลย แต่ซื้อรถมาขับ ซื้อบ้านนอนสบายไปแล้วครับบบบ ...ปรากฏว่า ก่อนจะมีการจ่าย โบนัส รัฐบาลประเมินค่าเงินลอยตัว (Floating Rate) แต่ละคนหงายหลังเลยครับ บบบ คุณ ตึก มยุรา ออกรายการอะไรไม่รู้ เธอเครียดมาก ตื่นมา ต้องคิดแล้วหุ้นจะขึ้นหรือลง คุณตึกเล่นหุ้นเก่งนะครับ ผลกระทบคือ ใครที่ไปกู้เงินจากต่างประเทศ หัวใจวายตายเลยยย
นักธุรกิจทั้งหลายมักกู้เงินจากประเทศมาลงทุน เพราะ 1 ดอกเบี้ยถูกกว่าเมืองไทย 2. ธนาคารที่เมืองไทยเรื่องมาก และใครได้ทำงานในธนาคาร ไอ้โห เทห์ เร็ด ประเภททำไม่มองดูดินเลย ครับ ดูฟ้าอย่างเดียว เป็นเรื่องจริง สมัยก่อน ถึงคุณเอาเงินไปฝากธนาคาร ถึงเวลาพักเที่ยง พนักงานเอาป้ายขึ้นมาวางไว้ “พักเที่ยง” ลูกค้าก็ต้องนั่งรอ รอแล้ว รออีก บ่ายโมงเข้าไป บ่ายโมงครึ่งก็ยังไม่มา ไปถาม รปภ ก็ได้คำตอบว่า สั่งสยพนักงานไปกินข้าวแล้ววะซื้อผลไม้ของหวานมั่งครับ ...หอกกกก หัก กูรรรร รอแทบตาย เมิงเดินซื้อผลไม้แบบสบายใจ ทุกวันนี้ ก้อเลยสมหน้าไอ้พวกทำงานธนาคาร ไม่เห็นต่างกะ พนักงานห้างเลย เสาร์ อาทิตย์ ได้หยุดมัยเหลืออีกนิดก้อจะเป็นเหมือน 7-11 ละ ทำงาน 24 ชั่วโมง (ยังคิดไม่ออกออยู่นะ ทำไม 7-11) ไม่มีห้องน้ำ ใครรู้จักเจ้าสัวแห่ง CP ถามให้หน่อยนะครับ)หรือมัวแต่กวาดซื้อหุ้น ได้ข่าวว่าฐานเศรษฐกิจ ท่านเทคไปเรียบร้อย เอ๊วววว ประเทศไทย ใครใคร่ค้าก้อค้า ใครใคร่ขายก้อขาย ไทยนิรักสงบ (แต่ก้อทะเลาะมิขาด)สละเลือดหยาดให้ CP ว่าปายยยมาว่ากันต่อ ทำไมละถึงเดือดร้อนถึงกะลมจับ กู้เงินต่างประเทศสมัยนั้นจะประมาณ 7.5 % เทียบกับธนาคารไทย 16%-17 % โดยเฉพาะธนาคารกรุงเทพพาณิชย์การ เค้าเก็บเงินไว้ให้คุณ ราเกรสไองัยครับ (ถามอีกว่าใครหัดดูชะมั่งข่าวสารบ้านเมืองนะ มัวแต่ก้มหน้ากดไลน์ กด fb) มาต่อ จากดอกเบี้ย 7.5% ปล่อยค่าเงินบาทลอยตัวแล้วทำไงครับ ดอกเบี้ยมันก้อเพิ่มขึ้นตามค่าของเงินอย่างน้อย 7.5 % คิดทบกันไป ก้อ 15% แล้ว ไหนแต่ละวันค่าของเงินขึ้นลง ๆ ไม่มี ความเสถียรภาพ ...”Take a Bath” สาส์สุด ๆ เสียประชาย เลี้ยวไฟร์ตน์ (ถามอีกว่าใคร .พิมพ์ในกูเกิ้ลเลย .) นะสิครับ หมายความว่าไง คนที่ได้สุด สุด นายกสมัยก่อน น่าจะเกิดมาจากโคราชนะ ตายยังไมรู้ ชอบทำกริยาหยาบ ๆ คิดจะยกสั้นทำให้นักข่าวก้อยก เค้าประนางงามประเภทสอง ก้อไปยกฝ่าเท้าใส่เค้า ...ถามจริง ๆ เอะ มั่นหนักะบาล เมิงง ตรงไหนวะ . เรื่องราวมันก้อเป็นแบบนี้ละครับ นักธุรกิจคนไหนที่มีความระมัดระวัง เค้าก้อทำไงครับ ซ่อประ

กันค่าเงินไว้สิครับ (ชีวิตกระผมจะรอดมั้ยย เนี่ย รู้สึกไปก้าวก้าวเรื่องเมืองนั้นเมืองนี้ ..แต่เค้า
ป่าวว นาน.... เค้าไม่ได้ว่าอะไรคนปัจจุบันา.....)

ในขณะที่รัฐบาลกำลังปวดหัวกับทั้งปัญหาการเมือง และเศรษฐกิจถดถอยจากสหรัฐอเมริกา ที่
เรียกว่า [พิษแฮมเบอร์เกอร์](#) หรือ [ซบไฟรัม](#) แต่สิ่งที่มาตรการของรัฐที่ได้ประกาศใช้ในการกระตุ้นเศรษฐกิจ
อาจจะพบกับปัญหากับดักสภาพคล่อง (Liquidity Trap) ซึ่งเป็นปัญหาที่น่าปวดหัวในวงการเศรษฐศาสตร์
วันนี้เราจะมาคุยกันครับว่ากับดักสภาพคล่องคืออะไรครับ

คำว่ากับดักสภาพคล่อง (Liquidity Trap) เป็นปัญหาที่น่าปวดหัวในทางเศรษฐศาสตร์เนื่องจากเป็น
ปัญหาที่แก้ยากมาก โดยมีประวัติศาสตร์ที่เกิดขึ้นจริงหลายครั้งในหลายประเทศ รวมทั้งในประเทศไทยหลัง
วิกฤติการณ์เศรษฐกิจปี 2540 คำว่า “กับดักสภาพคล่อง” ได้มีการพูดถึงตั้งแต่สมัยของ จอห์น เมนาร์ด
เคนส์ (John Maynard Keynes) เมื่อ 75 ปีก่อน และได้เริ่มมีการพูดถึงมากขึ้น ในวงวิชาการทาง
เศรษฐศาสตร์ของสหรัฐฯเร็ว ๆ นี้

กับดักสภาพคล่อง แยกออกเป็นสองคำนะครับคือคำว่า “กับดัก (Trap)” และคำว่า “สภาพคล่อง
(Liquidity)” คำว่ากับดักนี้เราไม่ต้องอธิบายนะครับว่าคืออะไร เพราะว่าเราคงทราบอยู่แล้ว แต่คำว่าสภาพ
คล่อง แปลง่ายๆ ก็คือเรามีสภาพคล่องในทางการเงินแค่ไหน ถ้าเรามีเงินสดเยอะก็แปลว่าเรามีสภาพคล่อง
เยอะ จะใช้ทำอะไรไม่ต้องกลัว คำว่าสภาพคล่องในระบบเศรษฐกิจแปลว่าในระบบเศรษฐกิจมีเงินสดอยู่
เยอะ โดยส่วนใหญ่จะฝากไว้ที่ธนาคาร หรือไม่ก็เก็บไว้ที่บ้าน เช่น ฝังตุ่มเป็นต้น แต่พอสองคำมารวมกัน
แปลว่าเราติดกับดักที่เรามีเงินสดในระบบเศรษฐกิจเยอะ พังแล้ววงใช้มั้ยครับ มาดูตัวอย่างจริงกันดีกว่า
ครับ

เศรษฐกิจถดถอย กับกับดักสภาพคล่อง

สภาวะเมื่อเกิดกับดักสภาพคล่อง

จากข้างต้น ปัญหา 1) และ 2) เป็นปัญหาวนลูป วนไปวนมาๆๆ จนเวียนหัว (ลองคิดตามไปสิครับ
แล้วจะเวียนหัว) ไม่ว่าจะลดดอกเบี้ยต่ำแค่ไหน เรื่องจริงเกิดขึ้นมาแล้วนะครับ ในประเทศญี่ปุ่นได้เข้าสู่
ภาวะกับดักสภาพคล่อง ในช่วงกลางทศวรรษที่ 1990 หลังจากที่เศรษฐกิจเริ่มชะลอตัวมาตั้งแต่ปี 2533
แล้วคิดว่าฟื้นตัวในปี 2538 แล้วพบลงไปอีกหลังจากนั้น (ขนาดที่ว่าดอกเบี้ยเท่ากับศูนย์แล้ว คนยังเอาเงิน
ไปฝังตุ่มที่บ้านดีกว่า) แล้วก็เหมือนกับประเทศไทย ซึ่งเศรษฐกิจได้หดตัวอย่างรุนแรง ในปี 2541 หลังจาก
นั้น การลดดอกเบี้ยก็ไม่มีประโยชน์ เพราะเศรษฐกิจไม่สนองต่อการลดอัตราดอกเบี้ยเสียแล้ว สถาบัน
การเงิน มีเงินฝากไหลเข้ามากกว่าการกู้ยืมออกมา ปริมาณเงินกู้ลดลง แต่ปริมาณเงินฝากเพิ่มขึ้น เมื่อถึงจุดนี้
ธนาคารกลางจึงไม่มีเครื่องมืออะไรอีกแล้ว ที่จะนำมาใช้เพื่อที่จะหยุดยั้ง ภาวะเศรษฐกิจถดถอยในประเทศ

การใช้นโยบายขาดดุลงบประมาณ และนโยบายดอกเบี้ยต่ำ ในภาวะเศรษฐกิจถดถอยอย่างหนัก ไม่ได้ช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจ ข้ำยังเกิดปัญหากับดักสภาพคล่อง เนื่องจากประชาชน และภาคธุรกิจเห็นแล้วว่า การที่ภาครัฐใช้นโยบายดังกล่าว แปลว่าสภาวะเศรษฐกิจไม่ดี ยิ่งงังก็ไม่เสียดีกว่า ซึ่งแตกต่างจากสมัยโบราณ เนื่องจากในสมัยนั้นข้อมูลข่าวสารไม่ได้กระจายเร็วขนาดนี้ พุดง่ายๆ ก็คือเป็นปัญหาด้านจิตวิทยา ครับ

ปัญหาข้างต้นกำลังจะเกิดขึ้นในหลายประเทศ รวมทั้งประเทศไทยในปี 2552 ครับ เนื่องจาก ผู้บริโภค และภาคธุรกิจขาดความเชื่อมั่นในเศรษฐกิจอนาคต อันเนื่องมาจากเศรษฐกิจสหรัฐฯ ถดถอย อย่างรุนแรง หรือที่เราเรียกว่า **พิชแฮมเบอร์เกอร์** แม้ว่ารัฐบาลไทยจะออกมาตรการมาช่วยเรื่องความเชื่อมั่น แล้วก็ตาม ล่าสุดหลายประเทศรวมทั้งประเทศไทยกำลังจะเห็นนโยบายการรับประกันเงินฝาก 100% ออกมา เพื่อให้ประชาชนเชื่อมั่นในสถาบันการเงิน และไม่ไปรุมถอนเงินออกจากธนาคาร หรือเอาเงินไป ฝากธนาคารแล้วกลัวธนาคารเจ๊ง

จิตวิทยากับกับดักสภาพคล่อง

การลดดอกเบี้ยดังกล่าว จะมีผลกับการขยายตัวของอุตสาหกรรมผลิตภัณ์ที่ไฮเทคทั้งสินค้าเพื่อการลงทุนและสินค้าเพื่อการบริโภค เช่น รถยนต์ โทรทัศน์ ซึ่งสินค้าเหล่านี้หรือการใช้จ่ายในการซื้อสินค้า เหล่านี้ของผู้บริโภค ถือว่าเป็น "ค่าใช้จ่ายประเภทที่ต้องวินิจฉัย" (Discretionary Expenditure) ว่าจะซื้อ หรือไม่ซื้อ หรือจะซื้อก็ได้ไม่ซื้อก็ได้ เพราะเป็นประเภทสินค้าที่ไม่ใช่สินค้าจำเป็นในการดำรงชีวิตหรือเป็น สินค้าฟุ่มเฟือย และซื้อครั้งหนึ่งก็ไม่ต้องซื้ออีกนาน ทำให้การหมุนของกระแสเงินสดไปได้ไม่มากอย่างที่คิด (หมายถึงจำนวนรอบของการที่เงินหมุนผ่านมือประชาชน) ซึ่งจะไม่เกิดประโยชน์มากนักในการแก้ปัญหา กับดักสภาพคล่อง

จากข้างต้นจะเห็นว่า การแก้ปัญหา กับดักสภาพคล่องนั้นไม่ใช่เรื่องง่าย เนื่องจากเป็นเรื่องของ ความเชื่อมั่นทางจิตวิทยา และต้องใช้เวลาในการออกจากสภาวะแบบนี้ได้ ยิ่งเรามาเจอกับปัญหา การเมืองซ้ำเติมด้วย

เราก็คงต้องเตรียมตัวกับภาวะกับดักสภาพคล่องนี้ครับ
ที่มา: กับดักสภาพคล่อง (Liquidity Trap) ภัยร้ายจากวิกฤติแฮมเบอร์เกอร์

ความเสียหายที่เกิดขึ้นต่อระบบเศรษฐกิจไทยและเศรษฐกิจโลก

กิตตินันต์ พิศสุวรรณ

ผมขอสรุปง่ายตามนี้ครับ ผมยังคงใช้สีแดงที่น้องเค้าเขียนมานะครับ เพราะมันมีจุดที่เราจะเข้าใจง่าย

วิกฤติแฮมเบอร์เกอร์ หรือวิกฤติสินเชื่อซับไพรม์ (อังกฤษ: subprime mortgage crisis) หรือ วิกฤติซับไพรม์ และยังรู้จักกันในชื่อ **วิกฤติสินเชื่อต่อคุณภาพ** เป็นปัญหาเศรษฐกิจที่ปรากฏให้เห็นชัดในช่วงปี พ.ศ. 2550 และ พ.ศ. 2551 จุดเด่นของวิกฤตินี้คือการที่ความคล่องตัวของตลาดสินเชื่อทั่วโลกและระบบธนาคารลดลง ซึ่งมีสาเหตุหลักมาจากความซบเซาของตลาดอสังหาริมทรัพย์ในสหรัฐอเมริกา การกู้ยืมและการให้กู้ยืมที่มีความเสี่ยงสูง และระดับหนี้สินของบริษัทและบุคคลที่สูงเกินไป วิกฤติครั้งนี้มีผลหลายชั้นและค่อย ๆ เผยให้เห็นความอ่อนแอในระบบการเงินและระบบการควบคุมทั่วโลก

วิกฤติครั้งนี้เริ่มจากการที่ภาวะฟองสบู่ในตลาดที่อยู่อาศัยของสหรัฐอเมริกาแตก และการผิดชำระหนี้ของ**สินเชื่อซับไพรม์**และ**สินเชื่อดอกเบียลอยตัว** ที่เริ่มต้นขึ้นในช่วง พ.ศ. 2548 - พ.ศ. 2549 ผู้กู้ยืมนั้นกู้ยืมสินเชื่อที่เกินกำลังโดยคิดว่าตนจะสามารถ**ปรับโครงสร้างเงินกู้**ได้โดยง่าย เพราะในตลาดการเงินนั้นมีมาตรฐานการปล่อยกู้ที่ต่ำลง ผู้ปล่อยกู้เสนอข้อจูงใจในการกู้ยืม เช่น เงื่อนไขเบื้องต้นง่าย ๆ และแนวโน้มราคาบ้านที่เพิ่มสูงขึ้น แต่ทว่าการปรับโครงสร้างเงินกู้กลับเป็นไปได้ยากขึ้นเมื่ออัตราดอกเบี้ยเริ่มสูงขึ้นและราคาบ้านเริ่มต่ำลงในปี พ.ศ. 2549 - พ.ศ. 2550 ในหลายพื้นที่ในสหรัฐ **การผิดชำระหนี้และการยึดทรัพย์สิน**เพิ่มมากขึ้นอย่างเห็นได้ชัดเมื่อหมดเงื่อนไขเบื้องต้นอย่างง่าย ราคาบ้านไม่สูงขึ้นอย่างที่คิด และอัตราดอกเบี้ยลอยตัวเริ่มสูงขึ้น การยึดทรัพย์สินในสหรัฐเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วตั้งแต่ปลายปี พ.ศ. 2549 และทำให้ปัญหาทางการเงินนั้นแพร่กระจายไปอย่างรวดเร็วทั่วโลกในปี พ.ศ. 2550 - พ.ศ. 2551ธนาคารและสถาบันทางการเงินที่สำคัญทั่วโลกรายงานยอดการขาดทุนที่สูงกว่า 4.35 แสนล้านดอลลาร์ในวันที่ 17 กรกฎาคม พ.ศ. 2551 นอกจากนี้ การหาเงินทุนโดยการออกตราสารพาณิชย์ก็ยากยิ่งขึ้น ซึ่งผลกระทบของ**วิกฤติซับไพรม์**ในแง่มุมมองนี้สอดคล้องกับ**ปัญหาสินเชื่อตึงตัว (Credit crunch)** ความกังวลเรื่องความคล่องตัวทำให้ธนาคารกลางหลายแห่งต้องแทรกแซงโดยการวางแผนฟื้นฟูบริษัททางการเงินเพื่อที่จะช่วยให้ผู้กู้ยืมที่น่าเชื่อถือสามารถยืมเงินได้ตามปกติ

สาเหตุการเกิดวิกฤติการณ์แฮมเบอร์เกอร์

1. การใช้ง่ายที่ล้นเกินทั้งภาครัฐบาลและประชาชนที่เป็นหนี้มหาศาล
2. การลงทุนที่ล้นเกินโดยเฉพาะในภาคอสังหาริมทรัพย์และตลาดการเงิน
3. การเก็งกำไรที่ล้นเกินในภาคอสังหาริมทรัพย์และตลาดการเงิน
4. ราคาสินค้าและทรัพย์สินที่ล้นเกินกว่ามูลค่าแท้จริงของมัน

เหตุการณ์สำคัญที่นำมาสู่การล้นเกินที่ก่อเกิดการฟองตัวฟองสบู่

1) การเกิดการปรับเปลี่ยน หรือ เปิดเสรีนโยบายทางการเงินของสหรัฐอเมริกา ในปลายสมัยรัฐบาลคลินตัน กฎหมายการเงินถูกแก้ประมาณปี 1999 – 2000 ทำให้ธุรกิจการเงินสามารถไขว้กันได้ ก่อเกิดหน้าที่ทับซ้อนของเหล่าสถาบันการเงิน เป็นการ ยินยอมให้วาณิชธนกิจ ธนาคารพาณิชย์ และประกันภัย-ชีวิต ร่วมอยู่ภายใต้ร่มธง (ทั้งเจ้าของและผู้บริหาร) เดียวกันได้ โดยมีเป้าหมายสร้างธุรกิจแบบครบวงจรแนวระนาบและดิ่ง ที่เรียกว่า Universal Banking ก่อให้เกิดการบริหารการลงทุนแบบเล่นแร่แปรธาตุที่พยายามทำให้หนี้สินจากกู้ยืมเพื่อซื้ออสังหาริมทรัพย์(CDO) และร่วมทั้งการประกันความเสี่ยงหนี้สิน(CDS) มีมูลค่าสูงกว่ามูลค่าสินทรัพย์ที่แท้จริง

2) การใช้นโยบายการเงินและการคลังที่ผ่อนคลายเป็นพิเศษในช่วงรัฐบาล จอร์จ ดับเบิลยู บุช เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจหลังวิกฤติฟองสบู่แตกช่วงวิกฤตดอทคอม ด้วยการทำขนาดดุลและการใช้นโยบายการเงินที่ผ่อนคลายเป็นพิเศษผ่านการลดอัตราดอกเบี้ย Fed fund rate จาก 6.5 % ปลายปี 2000 เหลือแค่ 1 % ในปี 2003 อัตราการลดอัตราดอกเบี้ยที่สูง คือการเพิ่มปริมาณอุปสงค์ของเงินเข้าไปในระบบ ก่อให้เกิดค่าเงินดอลลาร์ที่อ่อนตัว

3) ผลของการเข้าเป็นสมาชิก WTO ของจีน นำไปสู่การขยายตัวของการลงทุนมหาศาลในความพยายามที่จะเป็น “โรงงานโลก” โดยเฉพาะน้ำมัน และ สินค้าโภคภัณฑ์ทั้งหลายและอโลหะ ทำราคาสินค้าถูกกระตุ้นจากปริมาณอุปสงค์มหาศาลจนมีราคาสูงขึ้นกว่าเดิมมาก ผลการท่วมตลาดของสินค้าเงินที่มีต้นทุนวัตถุดิบและแรงงานที่ถูกกว่าในตลาดสหรัฐอเมริกา ทำให้เกิดการบริโภคสินค้าทางวัตถุจำนวนมาก ยิ่งการเงินโลกผูกติดกับดอลลาร์สหรัฐอเมริกา ยิ่งกระตุ้นให้สหรัฐอเมริกาเร่งพิมพ์พันธบัตรเพื่อตอบสนองความต้องการลัทธิบริโภคนิยมของทุนนิยม โดยลืมนึกถึงภาวะขาดดุลมาตลอดจากภาคเศรษฐกิจแท้ในช่วงครึ่งศตวรรษหลังที่ผ่านมา

4) การแพร่กระจายของที่แปรสินทรัพย์ที่มีความคล่องตัวต่ำมาเป็นทุนผ่านนวัตกรรมการเงินใหม่ ตราสารที่มีหนี้เป็นหลักประกัน, CDO และ ตราสารอนุพันธ์ประกันความเสี่ยง, CDS เพื่อตอบสนองการเก็งกำไรอย่างหนักในภาคตลาดทุน ทั้งที่จริงแล้วทั้ง 2 นวัตกรรมการเงินถูกคิดค้นเพื่อบริหารความเสี่ยงแต่กลับถูกใช้เป็นเครื่องมือการสร้างความเสี่ยงเสียเอง จากการนำออกมาใช้เพื่อเก็งกำไรล่วงหน้าขนาดมหึมาที่ไม่มีใครรู้ว่าการขยายตัวของเศรษฐกิจจะยังปราศจากความเสียหายแล้วเติบโตด้วยตราการอัตราดอกเบี้ยโตเท่าเดิมหรือไม่ รวมถึงความล้มเหลวทุจริตในการจัดอันดับความน่าเชื่อถือของนวัตกรรมการเงินของสถาบันการเงินเหล่านี้

ของบรรดาสถาบันการจัดอันดับ เพื่อกระตุ้นให้เกิดการลงทุนเชิงกำไรที่มากขึ้น เพื่อจะบรรดาวานิชธนกิจ
ทางการเงินจะได้กินส่วนแบ่งการลงทุนที่เกิดขึ้น

ผลกระทบโดยตรงวิกฤติเศรษฐกิจสหรัฐอเมริกา สู่ตลาดโลก 1.สหรัฐอเมริกา ในฐานะต้นกำเนิดวิกฤติเศรษฐกิจ
จึงได้รับผลกระทบสูงสุด ผลสะท้อนได้จากตัวเลข GDP ไตรมาสที่ 4 ปี 2008 ที่หดตัวลง 6.2 % ซึ่งเป็นสถิติการหดตัว
รุนแรงที่สุดในรอบ 27 ปี โดยพบว่าผลกระทบจากภาคการเงินสู่ภาคเศรษฐกิจที่แท้จริงอย่างหนัก จากปัญหาของ
อุตสาหกรรมรถยนต์ เมื่อ 3 บริษัทผู้ผลิตรถยนต์ขนาดใหญ่ของสหรัฐอเมริกาได้แก่ **General Motors, Ford และ
Chrysler** ประสบการขาดทุนอย่างหนักจนจำเป็นต้องอาศัยเงินกู้ยืมฉุกเฉินจากรัฐบาลเพื่อช่วยเหลือไม่ให้ตกอยู่ในภาวะ
ล้มละลาย สาเหตุของการภาวะการขาดทุนอย่างหนัก เกิดเนื่องมาจากภาวะการขาดสภาพคล่องของตลาดเงินที่ทำให้
ต้นทุนเงินทุนสูง รวมถึงราคาวัตถุดิบและน้ำมันที่เพิ่มสูงขึ้น

แม้ว่าเศรษฐกิจสหรัฐอเมริกาจะเริ่มมีการการหดตัวที่น้อยลงจากฟื้นตัวเศรษฐกิจและนโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจผ่าน
การอัดเงินเข้าไปช่วยค้ำเศรษฐกิจอย่างมหาศาล แต่ผลกระทบวิกฤติสถาบันการเงินจะสร้าง ความถดถอยทางเศรษฐกิจ
อาจยืดเยื้อมากกว่าวิกฤติเศรษฐกิจในอดีต โดยพิจารณาจากเดือนตุลาคม ปี 2009 อัตราการว่างงานในสหรัฐ ได้ทะยาน
ขึ้นสูงสุดในรอบ 26 ปี อยู่ที่ 10.2% ทั้งนี้ คาดว่าอัตราการว่างงานสหรัฐจะแตะจุดสูงสุดที่ 10.5% ในปี 2553 ในกรณีของ
วิกฤติอสังหาริมทรัพย์ของสหรัฐครั้งนี้ นั้น ราคาบ้านปรับตัวถึงจุดสูงสุดประมาณปลายปี 2006 ดังนั้นกว่าราคาบ้านตกต่ำ
ถึงจุดต่ำสุด จึงอาจต้องรอถึงปี 2011 ในส่วนของราคานั้น ได้ปรับลดลงแล้วประมาณ 20% จึงมีโอกาสปรับลดลงอีก 16%
หากนำเอาสถิติในอดีตมาใช้คาดการณ์อนาคต

สำหรับตลาดทุนนั้น จะปรับตัวลดลงมากกว่า (เฉลี่ยประมาณ 56%) แต่จะใช้เวลาปรับตัวที่เร็วกว่าคือ 3.4 ปี ใน
กรณีของสหรัฐนั้น ตลาดหุ้นวัดจากดัชนี S&P 500 ปรับตัวถึงจุดสูงสุดที่ 1565 จุดเมื่อ ต.ค.2007 ดังนั้นจึงน่าจะถึงจุด
ต่ำสุดภายในปี 2010 ปัญหาวิกฤติการณ์การเงินที่เกิดขึ้นส่งผลให้ดอกเบี้ยสูงขึ้น และมาตรฐานการปล่อยสินเชื่อสูงขึ้น จึง
ทำให้ความสามารถในการชำระหนี้ การใช้จ่ายเพื่อการบริโภค และการลงทุนในสินทรัพย์ถาวรลดลง

หากสภาวะการถดถอยเศรษฐกิจในสหรัฐ ยังเกิดต่อเนื่องต่อไป จะเป็นปัจจัยกระทบต่อการเติบโตของเศรษฐกิจอย่าง
ชัดเจน และส่งผลโดยตรงกับภาคการบริโภคที่จะลดลง ซึ่งเมื่อสหรัฐเป็นศูนย์กลางการบริโภคของโลกการที่ความต้องการ
ของภาคการบริโภคลดลงย่อมส่งผลกระทบต่อการเติบโตของเศรษฐกิจโลกในภาพรวมด้วย

2.ยุโรป

ยุโรปเป็นภูมิภาคได้รับผลกระทบจากวิกฤติการณ์การเงินโดยตรงมากที่สุดจากวิกฤติการณ์การเงินที่เกิดขึ้นในสหรัฐอเมริกา
เนื่องจากเป็นกลุ่มภูมิภาคที่มีการลงทุนผ่าน นวัตกรรมกรรมการเงินใหม่ ตราสารที่มีหนี้เป็นหลักประกัน, CDO และ ตรา
สารอนุพันธ์ประกันความเสี่ยง ,CDS ในตลาดการเงินสหรัฐอเมริกาสูงสุด ผ่านกองทุนรวม กองทุนบำเหน็จบำนาญ และ
กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ตามรูปแบบรัฐสวัสดิการ จะเห็นได้จากการหดตัวของ GDP อย่างต่อเนื่อง จากการเติบโตเฉลี่ย 3%

ก่อนวิกฤติเศรษฐกิจ โดยมีจุดต่ำสุดที่ตลอดปี 2009 ที่ - 4.8 % ก่อนจะเริ่มฟื้นตัวขึ้นอย่างช้าๆ ผลการหดตัวของ GDP ยังส่งผลถึงสภาวะเงินฝืดจากดัชนีผู้บริโภค ที่แต่ละระดับใกล้ 0 % ตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2009 จนถึงปัจจุบัน ดุลการค้าของกลุ่มประเทศยุโรปตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2008 ขาดดุลต่อเนื่องในระดับสูงสุดโดยเฉพาะการส่งออกไปยังตลาดสำคัญอย่างสหรัฐอเมริกาที่มี ต้นกำเนิดวิกฤติเศรษฐกิจ สัดส่วนกว่า 15 % ใน ตลาดการส่งออกของประเทศยุโรป โดยเฉพาะช่วง 7 เดือนแรกของปี 2008 ขาดดุลกว่า 4 % แต่อย่างไรก็ตามการขาดดุลการค้าลดลงตั้งแต่หลังเดือนสิงหาคม 2008 จากการลดการนำเข้าสินค้า กับการตั้งมาตรการกำแพงภาษีป้องกันการท่วมตลาดของสินค้าเอเชีย โดยเฉพาะจีน เช่นเหล็ก เป็นต้น

ผลกระทบจากการหดตัวภาคส่งออกของสินค้าในยุโรปส่งผลให้เกิดอัตราว่างงานในยุโรปเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ จนแตะระดับ 9.6%ในปี 2009 ปัญหาสภาวะการว่างงาน คาดการณ์ว่าจะสูงขึ้นเรื่อยๆ ไปกว่า 10% ไปจนถึงปี 2011 ถึงจะเริ่มลดลง เมื่อพิจารณาอัตราว่างงานในกลุ่มประเทศที่ใช้เงินสกุลยูโร 16 เพิ่มขึ้นสูงสุดตั้งแต่เดือนกันยายน 1999 โดยมีสเปน อัตราว่างสูงถึง 18.1 % จึงประมาณการว่า มีประชากรตกงานเพิ่มขึ้นจากวิกฤติเศรษฐกิจการเงินครั้งนี้ ถึง 4.65 ล้านคน ใน 1 ปีหลังเกิดวิกฤติเศรษฐกิจ ส่งผลกระทบต่อการถดถอยของเศรษฐกิจยุโรปรุนแรงสุดในรอบ 13 ปี ตลาดทุนของยุโรปได้รับผลกระทบรุนแรงสุดจากวิกฤติครั้งนี้ โดยหดตัวเกือบ 60 % จากจุดสูงสุดที่กว่า 4,500 จุดในช่วงไตรมาส 2 ของปี 2007 เหลือเพียงต่ำกว่า 2,000 จุด แสดงถึงการขาดความเชื่อมั่นในตลาดทุนของยุโรป ส่งผลถึงปัญหาเรื่องงบประมาณรัฐขาดดุลและปัญหานี้สาธารณะ จากการศึกษาสหภาพยุโรปดำเนินนโยบายงบประมาณขาดดุล เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ ก่อให้เกิดปัญหานี้สาธารณะ ซึ่งปัจจุบัน ประเทศสหภาพยุโรปมีหนี้สาธารณะถึง 80-85% ของ GDP (มากกว่าช่วงก่อนประสบปัญหาเศรษฐกิจ ซึ่งมีหนี้สาธารณะอยู่ที่ระดับ 60-65 %) รัฐบาลประเทศสมาชิกอยู่จึงต้องลดรายจ่าย ขึ้นภาษี และมีวินัยทางการเงินมากขึ้น เพื่อลดหนี้สาธารณะ มิเช่นนั้น จะส่งผลเสียมากมายในวงกว้าง จึงให้เกิดการถอนความช่วยเหลือทางการเงินของรัฐบาลต่างๆในยุโรปจากประเทศกำลังพัฒนา จะมีผลต่อภาวะเศรษฐกิจต่างๆของประเทศกำลังพัฒนา เพื่อปรับคุณภาพของงบประมาณเศรษฐกิจ

3. เอเชีย

ผลกระทบโดยตรงต่อภาคการเงินในเอเชียไม่มากนัก รวมทั้งในไทยด้วยส่วนหนึ่งคงมาจากการเรียนรู้จากวิกฤติในปี 1997 อีกส่วนหนึ่งคงเป็นเพราะระบบสถาบันการเงินในภูมิภาคนี้ยังล้าหลังอยู่ (ซึ่งในกรณีนี้ ความล้าหลังกลับเป็นสิ่งที่ดี) อย่างไรก็ตามตลาดทุนถูกระทบหนักจากการเคลื่อนย้ายเงินทุนกลับของทุนสหรัฐอเมริกา และ ยุโรป แต่ในระยะหลังดีขึ้นมาระดับหนึ่งแล้ว แต่ก็ยังต่ำกว่าก่อนวิกฤติอยู่พอสมควร

ปัญหาสภาพคล่องทำให้ต่างชาติขายหุ้นและตราสารเพื่อนำเงินกลับประเทศตนเอง ทำให้เกิดปัญหาสภาพคล่องของเงินดอลลาร์ในบางประเทศ ในบางประเทศ เช่นเกาหลีใต้ อัตราแลกเปลี่ยนอ่อนลงอย่างมากเกาหลีใต้และสิงคโปร์ ต้องทำ Swap กับ US Fed (ประเทศละ \$30 billion) เพื่อป้องกันปัญหาต่อสถาบันการเงิน มาเลเซียและสิงคโปร์ประกาศประกันเงินฝากเต็มจำนวนในวันที่ 16 ตุลาคม 2551 ส่วนไทยก็ยึดเวลาการบังคับใช้ พรบ.ประกันเงินฝาก เพราะฉะนั้นผลกระทบที่เกิดขึ้นจึงเป็นผลกระทบที่ส่งผ่านในภาคเศรษฐกิจแท้จริง จากการหดตัวของสองตลาดหลักของโลกอย่าง

ตลาดสหรัฐอเมริกา และ ยุโรป เศรษฐกิจเอเชียหดตัวอย่างรุนแรงในทุกประเทศ ตั้งแต่ไตรมาสที่ 3 ปี 2007 อย่างไรก็ตาม วัฏจักรเศรษฐกิจของประเทศส่วนใหญ่ในเอเชียในไตรมาสที่ 2 ในปี 2008 กลับมีทิศทางที่ดีขึ้น ตรงกันข้ามกับประเทศสหรัฐอเมริกาและยุโรปที่ยังอ่อนแออยู่มาก เกิดจากภาคการผลิตและการส่งออกที่ปรับตัวรับวิกฤตโดยการลดสินค้าคงคลังในช่วงก่อนหน้า ได้เริ่มเพิ่มการผลิตเพื่อชดเชยสินค้าคงคลังที่ลดลงไปมาก ประกอบกับเริ่มมียอดคำสั่งซื้อเพิ่มขึ้นจากมาตรการของเอเชียสามารถกระตุ้นการลงทุนและบริโภคได้ในทันที โดยที่เห็นชัดเจนคือกรณีของจีนต่างจากสหรัฐฯ และยุโรป ใช้ไปในการแก้ไขระบบการเงินที่มีปัญหาเป็นส่วนใหญ่อย่างไรก็ดี มาตรการทางการคลังโดยเฉพาะจีนแม้จะมีมูลค่าสูงมาก ก็ไม่เพียงพอที่จะทำให้ประเทศเอเชียอื่นหลุดพ้นจากภาวะถดถอยของโลกและฟื้นตัวอย่างยั่งยืนได้ เนื่องจากสินค้าที่จีนนำเข้าจากภูมิภาคเอเชียส่วนใหญ่เป็นวัตถุดิบเพื่อนำไปผลิตและส่งออกต่อไปยังตลาดสหรัฐอเมริกาและยุโรปซึ่งผลกระทบต่ออ้อมวิกฤตสินค้าเชื้อเพลิงทำให้เกิดผลกระทบต่อสภาพเศรษฐกิจของสหรัฐอเมริกาหลายอย่าง จีดีพีของสหรัฐอเมริกาถูกประเมินว่าจะหดตัวลงร้อยละ 5.5 ต่อปีในระหว่างไตรมาสที่สี่ของปี พ.ศ. 2551 นายจ้างเลิกจ้างกว่า 2.6 ล้านตำแหน่งระหว่างปี 2551 ซึ่งเป็นจำนวนที่มากที่สุดตั้งแต่ปี พ.ศ. 2488 ในเดือนกันยายน 2551 จำนวนคนตกงานในสาขาการเงินสูงถึง 65,400 คนในสหรัฐฯ อัตราการว่างงานเพิ่มขึ้นจนถึงร้อยละ 7.2 ในเดือนธันวาคม ซึ่งเป็นอัตราที่สูงที่สุดในรอบ 16 ปี

เกิดอะไรขึ้นครับ ...มายาคู๋ ยกเอกด้วยเห้าวว

วิกฤตแฮมเบอร์เกอร์ VS. วิกฤตต้มยำกุ้ง ผลกระทบที่แตกต่าง

คงต้องยอมรับว่า วิกฤตการเงินโลกในรอบนี้ ได้ทำให้หลายฝ่ายมีความกังวลต่อผลกระทบที่อาจมีต่อเศรษฐกิจไทย ดังจะเห็นได้จากดัชนีหุ้นไทยที่ตกลงไปแล้วถึงประมาณร้อยละ 50 จากระดับสูงสุดในเดือน ต.ค. 2550 ท่ามกลางการเทขายสุทธิของนักลงทุนต่างชาติ ซึ่งส่งผลให้เงินบาทอ่อนค่าลงไปแล้วประมาณร้อยละ 9 จากระดับที่แข็งค่าที่สุดของปีในช่วงเดือนมีนาคมที่ผ่านมา นอกจากนี้ ความกังวลดังกล่าวยังได้ถูกซ้ำเติมจากความวิตกว่า สถานการณ์ทางการเมืองในประเทศเองอาจจะยังคงมีความไม่แน่นอน และส่งผลกระทบต่อการค้าและการดำเนินงานด้านเศรษฐกิจของรัฐบาลไทยในระยะถัด ๆ ไป ทำให้ประสิทธิภาพในการใช้เครื่องมือทางการคลังของรัฐบาลไทย อาจลดน้อยลงกว่าที่ควรจะเป็น

แม้ว่าวิกฤตการเงินโลกในปี 2551 นี้ อาจจะทำให้มีการเปรียบเทียบกับวิกฤตต้มยำกุ้งในปี 2540 โดยเฉพาะในประเด็นที่เกี่ยวกับการดึงลงของดัชนีหุ้น การไหลออกของเงินทุนจากต่างประเทศ รวมทั้งการอ่อนค่าของเงินบาท ตลอดจนผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของภาคธุรกิจ แต่หากพิจารณาในรายละเอียด จะพบว่า วิกฤตการเงินในรอบนี้มีความแตกต่างไปจากวิกฤตต้มยำกุ้งในปี 2540 หลายประการ ซึ่งความแตกต่างดังกล่าว จะมีนัยสำคัญต่อผลกระทบที่เศรษฐกิจไทยอาจต้องเผชิญ ศูนย์วิจัยกสิกรไทย จึงได้วิเคราะห์และสรุปประเด็นเปรียบเทียบวิกฤตทั้งสองในเบื้องต้น ดังนี้

ความแตกต่างของวิกฤตการเงินโลกปี 2551 กับวิกฤตในปี 2540

— สาเหตุของปัญหาแตกต่างกัน เป็นที่ทราบกันดีแล้วว่า วิกฤตการเงินในรอบนี้มีจุดเริ่มต้นมาจากปัญหาสินเชื่อบริษัทที่มีความน่าเชื่อถือต่ำ (ซับไพรม) ในสหรัฐฯ ที่ได้แผ่ขยายลุกลามไปยังสินทรัพย์ประเภทอื่น ๆ และส่งผลกระทบต่อฐานะการเงินของสถาบันการเงิน จนกระทั่งนำมาสู่การขาดความเชื่อมั่นต่อสถาบันการเงิน รวมทั้งปัญหาสภาพคล่องในระบบการเงินทั่วโลก โดยทั้งการดึงลงของดัชนีหุ้นไทยและการอ่อนค่าของเงินบาทนั้น ก็ล้วนเป็นผลจากการที่นักลงทุนต่างชาติพยายามที่จะขายสินทรัพย์ของตนเพื่อที่จะหาสภาพคล่องในรูปเงินดอลลาร์ฯ ซึ่งปรากฏการณ์ดังกล่าวก็ได้เกิดขึ้นกับตลาดหุ้นอื่น ๆ ทั่วภูมิภาคเช่นเดียวกัน ในขณะที่วิกฤตต้มยำกุ้งที่เกิดขึ้นในปี 2540 นั้น เป็นผลจากภาวะฟองสบู่จากการเก็งกำไรในภาคอสังหาริมทรัพย์และตลาดหุ้นไทยที่ได้แตกตัวลง หลังจากที่นักลงทุนต่างชาติไม่เชื่อมั่นต่อความสามารถในการชำระหนี้ต่างประเทศของไทย โดยเฉพาะภายใต้ระบบอัตราแลกเปลี่ยนคงที่ (Fixed Exchange Rate) โดยความไม่เชื่อมั่นดังกล่าว ได้นำมาสู่การไหลออกของเงินทุน และการคาดการณ์ของตลาดที่ว่าในที่สุดแล้ว ทางการไทยคงจะต้องยอมปรับค่าเงินบาทให้สะท้อนพื้นฐานที่เป็นจริงของเศรษฐกิจอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ดังนั้น จะเห็นได้ว่า วิกฤตต้มยำกุ้งในปี 2540 เกิดขึ้นจากปัญหาเศรษฐกิจของไทยเองเป็นหลัก ในขณะที่วิกฤตการเงินโลกในรอบนี้ เศรษฐกิจไทยถูกกระทบผ่านกลไกการเงินโลกที่กำลังเผชิญกับวิกฤตสภาพคล่อง ในขณะที่ทุกประเทศในภูมิภาคเอเชีย ก็ต่างล้วนเผชิญกับปัญหาการเคลื่อนย้ายเงินทุนและการแสวงหาสภาพคล่องในรูปเงินดอลลาร์ฯ ในลักษณะเดียวกับที่ไทยประสบอยู่เช่นกัน

— **ขนาดของผลกระทบที่แตกต่างกัน** หลังจากการลอยตัวค่าเงินบาทในเดือนกรกฎาคม 2540 เงินบาทได้อ่อนค่าลงอย่างรวดเร็วจากระดับ 25.75 บาท/ดอลลาร์ฯในเดือนมิถุนายน 2540 ไปทะลุระดับ 53 บาท/ดอลลาร์ฯในเดือนมกราคม 2541 ทำให้เศรษฐกิจไทยต้องประสบกับปัญหาอย่างรุนแรง ทั้งการล้มลงของสถาบันการเงินเป็นจำนวนมาก และการถดถอยของภาวะเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ ซึ่งส่งผลให้ความเสียหายที่กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินของไทย (FIDF) ต้องแบกรับจากวิกฤตดังกล่าว มีมูลค่าสูงถึงประมาณ 1.4 ล้านล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนถึงร้อยละ 30 ของจีดีพีไทยในปี 2540 ในขณะที่เศรษฐกิจไทยก็ตกอยู่ในภาวะถดถอยในปี 2540-2541 โดยหดตัวร้อยละ 1.4 ในปี 2540 และร้อยละ 10.5 ในปี 2541 สำหรับวิกฤตการเงินโลกในรอบนี้ ศูนย์วิจัยกสิกรไทย ประเมินว่า แม้ว่าวิกฤตการเงินที่เกิดขึ้นจะได้ลุกลามเป็นวงกว้างไปสู่ภูมิภาคอื่น ๆ ทั่วโลก ในขณะที่เศรษฐกิจไทยก็คงจะถูกกระทบจากการชะลอตัวของการส่งออกอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ แต่เมื่อพิจารณาผลกระทบทางตรงที่เศรษฐกิจไทยอาจจะได้รับแล้ว ก็คาดว่าน่าที่จะมีอยู่ในขอบเขตจำกัด ทั้งนี้เพราะธนาคารพาณิชย์ไทยมีเงินลงทุนในตราสารต่างประเทศคิดเป็นเพียงร้อยละ 1.7 ของสินทรัพย์รวมเท่านั้น อีกทั้งสถานะของระบบ

สถาบันการเงิน ก็มีความแข็งแกร่งมากขึ้นเมื่อเทียบกับในอดีต ตลอดจนเสถียรภาพทางด้านต่างประเทศของไทยก็ยังคงอยู่ในเกณฑ์ที่ดี ดังจะเห็นได้จากสัดส่วนเงินสำรองระหว่างประเทศต่อหนี้ต่างประเทศระยะสั้นของไทยที่อยู่ที่ระดับ 4.1 เท่า ณ สิ้นเดือนกรกฎาคม 2551 ซึ่งทำให้คาดว่า เศรษฐกิจไทยน่าจะ สามารถรับมือและรอดพ้นจากวิกฤตการเงินโลกที่เกิดขึ้นในปี 2551 นี้ไปได้โดยไม่ตกไปสู่ภาวะถดถอยเช่น ในวิกฤตปี 2540 ในขณะเดียวกัน จากการประเมินความเสียหายโดย IMF ต่อวิกฤตการเงินโลกในรอบนี้ ที่ คาดว่าจะมีมูลค่า 1.4 ล้านล้านดอลลาร์ฯ ซึ่งคิดเป็นประมาณร้อยละ 10 ของจีดีพีสหรัฐฯในปี 2550 ก็ยัง นับได้ว่าเป็นสัดส่วนที่ต่ำกว่าเมื่อเทียบกับขนาดความเสียหายที่กองทุนฟื้นฟูฯของไทยแบกรับไว้ที่ประมาณ 1.4 ล้านล้านบาท หรือร้อยละ 30 ของจีดีพีไทยจากผลของวิกฤตเมื่อปี 2540

แม้ว่าเศรษฐกิจไทยในรอบนี้ น่าที่จะมีความแข็งแกร่งกว่าในปี 2540 แต่ ศูนย์วิจัยกสิกรไทย มองว่า เศรษฐกิจไทยคงยากที่จะหลีกเลี่ยงผลกระทบทางอ้อมจากวิกฤตการเงินโลกที่เกิดขึ้นในรอบนี้ไปได้พ้น โดยผลกระทบทางอ้อมที่สำคัญคือ ผลกระทบผ่านช่องทางการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ ซึ่งมีแนวโน้มว่าคงจะชะลอตัวลงตามแนวโน้มเศรษฐกิจโลก โดยเฉพาะในปี 2552 โดย ศูนย์วิจัยกสิกรไทย คาดว่า การชะลอตัวลงของเศรษฐกิจคู่ค้าสำคัญ ๆ ของไทย ไม่ว่าจะเป็น สหรัฐฯ ยุโรป ญี่ปุ่น และภูมิภาคอาเซียน ก่อปรกับราคาสินค้าโภคภัณฑ์ที่มีแนวโน้มอ่อนตัวลง อาจทำให้การส่งออกของไทยขยายตัวในอัตราที่ลดลง มาที่ร้อยละ 5.0-10.0 ในปี 2552 เทียบกับคาดการณ์อัตราการเติบโตที่ร้อยละ 18.0 ในปี 2551 นอกจากนี้ ผลกระทบผ่านช่องทางการค้าแล้ว ยังมีผลกระทบผ่านช่องทางสภาพคล่องและการเคลื่อนไหวของตลาด เงินตลาดทุน โดยเฉพาะการดึงสภาพคล่องในรูปเงินดอลลาร์สหรัฐฯ ผ่านการเทขายสินทรัพย์ในประเทศ ต่าง ๆ เพื่อนำกลับไปชดเชยภาวะสภาพคล่องที่ตึงตัวของสถาบันการเงินที่ประสบปัญหา โดยระยะเวลา และความรุนแรงของผลกระทบด้านสภาพคล่องดังกล่าว จะขึ้นอยู่กับว่าทางการและธนาคารกลางต่าง ๆ ทั่วโลกจะประสบความสำเร็จเพียงใดในการอัดฉีดสภาพคล่องและเพิ่มทุนให้แก่สถาบันการเงินต่าง ๆ เพื่อที่จะเยียวยาระบบการเงินโลกให้กลับสู่ภาวะปกติ

6 มาตรการรับมือวิกฤตการเงินสหรัฐฯ

ทั้งนี้ ล่าสุดในวันที่ 13 ต.ค. ที่ประชุมคณะรัฐมนตรีเศรษฐกิจ ได้มีมติเห็นชอบให้ออก 6 มาตรการรับมือ วิกฤตการเงินสหรัฐฯ ได้แก่ 1.) มาตรการด้านตลาดทุน โดยกระทรวงการคลังเห็นชอบขยายวงเงินการซื้อ กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF) และกองทุนรวมหุ้นระยะยาว (LTF) จากไม่เกิน 500,000 บาท เป็นไม่ เกิน 700,000 บาท การดึงกองทุนแมชชีงฟันด์ กองทุนภาคเอกชน และกองทุนต่าง ๆ รับมือการขายหุ้นของ ต่างชาติที่มีในไทย รวมทั้งการส่งเสริมให้บริษัทจดทะเบียนขนาดใหญ่ซื้อหุ้นคืน 2.) มาตรการดูแลสภาพ คล่อง เพื่อให้ผู้ประกอบการมีเงินทุนหมุนเวียนเพียงพอ โดยธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ยืนยันว่า สภาพคล่องในระบบยังมีระดับสูง ขณะเดียวกันก็พร้อมที่จะดูแลให้มีการหมุนเวียนในระบบอย่างทั่วถึงและ

เพียงพอต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ตลอดจนจะสนับสนุนการขยายสินเชื่อทั้งจากธนาคารพาณิชย์และธนาคารพาณิชย์เฉพาะกิจของรัฐ 3.) มาตรการเร่งรัดรายได้ส่งออกและการท่องเที่ยว เพื่อให้การส่งออกและท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 5 โดยกระทรวงพาณิชย์จะขยายตลาดในเอเชียและเพื่อนบ้าน ตะวันออกกลาง ออสเตรเลีย แอฟริกา ลาตินอเมริกา ซึ่งยังพอมีกำลังซื้อ 4.) มาตรการสร้างเศรษฐกิจในประเทศด้วยการเร่งรัดเบิกจ่ายงบประมาณ โดยกระทรวงการคลังจะเร่งรัดเบิกจ่ายงบประมาณเพิ่มขึ้นจากปีก่อน 180,000 ล้านบาท การส่งเสริมกองทุนหมู่บ้าน และการดูแลสินค้า OTOP 5.) มาตรการเร่งรัดโครงการลงทุนขนาดใหญ่ โดยจะเร่งรัดลงทุนระบบรถไฟฟ้า การพัฒนาระบบขนส่งทั่วประเทศ และการลงทุนด้านพลังงาน รวมทั้ง 6.) มาตรการประชาคมการเงินเอเชีย เพื่อความร่วมมือกับประเทศต่าง ๆ ในแถบอาเซียน โดยจะมีแนวทางหารือเจรจาความร่วมมืออาเซียน +6 ซึ่งเป็นความริเริ่มใหม่ในการสร้างความเชื่อมั่นกับประเทศต่าง ๆ ด้วยการเสนอให้อาเซียนร่วมมือกับออสเตรเลีย บราซิล รัสเซีย อินเดีย จีน ญี่ปุ่น และเกาหลีใต้

จากมาตรการรับมือวิกฤตการเงินดังกล่าว สะท้อนว่า ทางของไทยได้ตระหนักเป็นอย่างดีถึงความเสี่ยงที่เศรษฐกิจไทยอาจจะได้รับจากวิกฤตที่แผ่ขยายไปทั่วโลกในรอบนี้ ซึ่งในภาพรวมแล้ว ทุกมาตรการนับว่าเป็นแนวคิดที่ดีสำหรับการสนับสนุนการขยายตัวทางเศรษฐกิจ โดยศูนย์วิจัยกสิกรไทยมองว่า มาตรการด้านตลาดทุน น่าที่จะได้รับการตอบรับที่ดีจากนักลงทุน อันเป็นผลจากแรงจูงใจทางด้านสิทธิประโยชน์ทางภาษีและความคาดหวังที่จะได้รับผลตอบแทนในระดับที่น่าพอใจหลังจากที่ดัชนีหุ้นไทยได้ปรับตัวลงมาค่อนข้างมากแล้วในช่วงที่ผ่านมา ในขณะที่ มาตรการดูแลสภาพคล่อง ก็เป็นมาตรการที่ ธปท. ดำเนินการเป็นปกติและน่าที่จะมีความเชี่ยวชาญอยู่แล้ว รวมทั้ง ธปท. เองก็มีเครื่องมือและทรัพยากรที่มากพอสำหรับการดำเนินการด้วย สำหรับอีกสามมาตรการถัดมานั้น หากสามารถดำเนินการได้ตามกรอบที่วางไว้ ก็น่าที่จะเป็นผลบวกต่อเศรษฐกิจ แต่ประสิทธิภาพของมาตรการดังกล่าว นอกจากจะขึ้นกับเศรษฐกิจประเทศคู่ค้าและฐานะทางการคลังของรัฐบาลแล้ว ประเด็นสำคัญคงจะอยู่ที่เสถียรภาพทางการเมืองด้วย เนื่องจากจะมีผลกระทบต่อกรอบการเบิกจ่ายงบประมาณของรัฐบาล การดำเนินโครงการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ต่าง ๆ ตลอดจนความเชื่อมั่นของนักท่องเที่ยวต่างชาติ สำหรับมาตรการสุดท้ายนั้น กระบวนการดำเนินการที่มีความเกี่ยวข้องกับหลายประเทศ รวมทั้งการลงนามในสนธิสัญญาที่คงจะต้องผ่านความเห็นชอบจากรัฐสภาไทย ทำให้คาดว่าที่มาตรการดังกล่าวจะสามารถดำเนินการได้ คงจะไม่ใช่ว่าในระยะเวลานี้

อนึ่ง เนื่องจากวิกฤตในรอบนี้ ไทยอยู่ในสถานะที่เป็นเพียงฝ่ายตั้งรับจากความผันแปรที่เกิดขึ้นภายนอกประเทศ ดังนั้น คงยากที่จะประเมินได้ว่ามาตรการต่าง ๆ ดังกล่าวของทางการ เพียงพอหรือไม่ที่จะทำให้เศรษฐกิจไทยสามารถรับมือและรอดพ้นจากวิกฤตในรอบนี้ไปได้ ซึ่งปัจจัยสำคัญคงจะอยู่ที่ว่าวิกฤตในรอบนี้จะยืดเยื้อและกินเวลายาวนานเพียงใดจึงจะสิ้นสุดลง เพราะหากสถานการณ์ลากยาวออกไปนานกว่าที่

ประเมินไว้ เพื่อที่จะรับมือและสร้างความมั่นใจให้กับทุกฝ่าย ทางของไทยก็อาจจำเป็นที่จะต้องพิจารณา
ดำเนินมาตรการและนโยบายในเชิงเศรษฐกิจเพิ่มเติมมากขึ้นอีกในอนาคต

โดยสรุปแล้ว ศูนย์วิจัยกสิกรไทย มองว่า วิกฤตการเงินโลกที่มีจุดกำเนิดจากปัญหาสินเชื่อ ซับไพร์
มของสหรัฐฯในรอบนี้ น่าจะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทยโดยตรงในระดับที่มีความรุนแรงน้อยกว่าวิกฤต
ต้มยำกุ้งเมื่อปี 2540 เนื่องจากวิกฤตที่เกิดขึ้นในรอบนี้ ไทยและอีกหลายประเทศทั่วทั้งภูมิภาค เป็นเพียงผู้
ถูกกระทบผ่านการชะลอตัวของการส่งออกและกลไกเคลื่อนย้ายเงินทุน ซึ่งเป็นผลมาจากปัญหาสภาพ
คล่องที่ได้ถูกลามสู่ตลาดทุนตลาดเงินทั่วโลก ในขณะที่วิกฤตต้มยำกุ้งในปี 2540 นั้น มีต้นตอของปัญหามา
จากภาวะฟองสบู่และการก่อกำเนิดตัวของเอกชนไทยเอง โดยระบบอัตราแลกเปลี่ยนของไทยในขณะนั้นก็
ขาดความยืดหยุ่น จนทำให้เกิดการเก็งกำไรในค่าเงินบาทอย่างกว้างขวาง ซึ่งความสูญเสียของระบบ
สถาบันการเงินไทยจากวิกฤตต้มยำกุ้งดังกล่าวมีมูลค่าสูงถึงประมาณร้อยละ 30 ของจีดีพี ในขณะที่
เศรษฐกิจไทยต้องตกอยู่ในภาวะถดถอยทั้งในปี 2540 และ 2541 โดยเฉพาะในปี 2541 ที่เศรษฐกิจไทยหด
ตัวถึงร้อยละ 10.5 ในขณะที่สำหรับวิกฤตในรอบนี้ ศูนย์วิจัยกสิกรไทย คาดว่าการขยายตัวของเศรษฐกิจ
ไทยจะชะลอตัวลงเป็นร้อยละ 4.3 ในช่วงครึ่งหลังของปี 2551 จากร้อยละ 5.7 ในช่วงครึ่งปีแรก และอาจ
ขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 4.0-5.0 ในปี 2552 โดยขึ้นอยู่กับว่า ภาวะการตึงตัวของสภาพคล่องในตลาดเงิน
โลกจะสามารถคลี่คลายลงได้เร็วเพียงใด รวมทั้งยังคงขึ้นอยู่กับสถานการณ์ทางการเมืองภายในประเทศ
ของไทยเองด้วยว่า จะช่วยให้ภาครัฐสามารถดำเนินมาตรการทางการคลังที่จะช่วยประคับประคองการ
ขยายตัวของเศรษฐกิจได้มากน้อยเพียงใด

แม้ว่า ศูนย์วิจัยกสิกรไทย จะมองว่าวิกฤตในรอบนี้ น่าที่จะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทยในระดับที่รุนแรง
น้อยกว่าวิกฤตที่เกิดขึ้นเมื่อปี 2540 เนื่องจากทั้งภาคเศรษฐกิจและสถาบันการเงินไทยล้วนมีฐานะที่มั่นคง
กว่าเมื่อปี 2540 (ไม่ว่าจะเป็นฐานะดุลบัญชีเดินสะพัด ทุนสำรองระหว่างประเทศ และฐานะเงินกองทุนของ
สถาบันการเงินในระบบ) รวมทั้งจากการที่รัฐบาลและธนาคารกลางต่าง ๆ ทั่วโลก ตลอดจนทางการไทยเอง
ก็ได้เร่งเยียวยาแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยการอัดฉีดสภาพคล่อง และดำเนินการเพิ่มทุนให้แก่สถาบัน
การเงินต่าง ๆ เพื่อที่จะพลิกฟื้นสถานการณ์ให้กลับสู่ภาวะปกติโดยเร็ว แต่ทั้งภาครัฐและเอกชนไทย ก็ยัง
ควรที่จะตระหนักถึงความเสี่ยงที่เศรษฐกิจกำลังเผชิญอยู่ในขณะนี้ เนื่องจากคาดว่า อาจจะต้องใช้
เวลาอีกระยะหนึ่ง กว่าที่การดำเนินการและมาตรการต่าง ๆ จะสัมฤทธิ์ผล และปัญหาต่าง ๆ ถึงจุดต่ำสุด
ในขณะที่แนวโน้มการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลกในปี 2552 นั้นย่อมที่จะส่งผลกระทบต่อส่งออกและ
ธุรกิจท่องเที่ยวของไทยอย่างยากที่จะหลีกเลี่ยง โดยในกรณีเลวร้ายที่สถานการณ์ยืดเยื้อ วิกฤตการเงินโลก
ที่ลากยาวออกไปกว่าที่คาดก็ย่อมจะส่งผลกระทบต่อไทยในระดับที่รุนแรงขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

อ้างอิง

-<http://www.bloggang.com/viewdiary.php?id=kaiser1&month=03-2010&date=27&group=2&gblog=3>

-<http://www.earnconcept.com/blog?page=5>

-<http://21st-headline.exteen.com/20121104/entry-6>

-http://www.matichon.co.th/news_detail.php?newsid=1226569336&grp_id=01&catid=05

-<http://thaipublica.org/2012/08/a-whisper-from-uncle-sam-1/>

-

<https://th.wikipedia.org/wiki/%E0%B8%A7%E0%B8%B4%E0%B8%81%E0%B8%A4%E0%B8%95%E0%B8%B4%E0%B8%AA%E0%B8%B4%E0%B8%99%E0%B9%80%E0%B8%8A%E0%B8%B7%E0%B9%88%E0%B8%AD%E0%B8%8B%E0%B8%B1%E0%B8%9A%E0%B9%84%E0%B8%9E%E0%B8%A3%E0%B8%A1%E0%B9%8C>

น

เอกสารอ้างอิง

ดร. วรรณัญ สุจิวิรพันธ์พงศ์ ที่ปรึกษารัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง อาจารย์วิทยาลัยนวัตกรรม มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในธุรกิจเทคโนโลยีสารสนเทศและธุรกิจระหว่างประเทศ (CEO [Hroyy Inc.](#)) ดร. วรรณัญ จบการศึกษาระดับมัธยมจากโรงเรียนเทพศิรินทร์ (ทศ. 106) ปริญญาตรีสาขาวิศวกรรมเครื่องกล จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (วศ. 34) ปริญญาเอกสาขา Computational Mechanics จาก Imperial College มหาวิทยาลัยลอนดอน ปัจจุบันเป็นอาจารย์พิเศษในหลายมหาวิทยาลัยชั้นนำของประเทศ เช่น หลักสูตร MBA จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ภาควิชาวิศวกรรมการบินและอวกาศยาน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีนานาชาติสิรินธร และหลักสูตรปริญญาโท สาขาบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ เป็นต้น